

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2019-2025
(skrajne daty)
 Rok akademicki 2020/2021

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

| | |
|---|-----------------------------------|
| Nazwa przedmiotu | Higiena i epidemiologia |
| Kod przedmiotu* | HE/G |
| nazwa jednostki prowadzącej kierunek | Kolegium Nauk Medycznych |
| Nazwa jednostki realizującej przedmiot | Pracownia Nauk Społecznych |
| Kierunek studiów | Kierunek lekarski |
| Poziom studiów | Jednolite magisterskie |
| Profil | Ogólnoakademicki |
| Forma studiów | Stacjonarny/niestacjonarny |
| Rok i semestr/y studiów | III/II |
| Rodzaj przedmiotu | obowiązkowy |
| Język wykładowy | polski |
| Koordinator | Dr inż. Adam Sidor |
| Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących | Dr inż. Adam Sidor |

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

| Semestr (nr) | Wykł. | Ćw. | Konw. | Lab. | Sem. | ZP | Prakt. | Inne (jakie?) | Liczba pkt. ECTS |
|--------------|-------|-----|-------|------|------|----|--------|---------------|------------------|
| III | 15 | | | | 30 | | | | 4 |

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej

- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

| |
|---|
| Podstawy wiedzy z zakresu biologii, fizyki, chemii. |
|---|

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

| | |
|----------------|--|
| C ₁ | Zapoznanie studenta z środowiskowymi uwarunkowaniami zdrowia jednostki, procesem epidemicznym oraz epidemiologią chorób zakaźnych i niezakaźnych. |
| C ₂ | Poznanie przez studenta zasad postępowania w przypadkach środowiskowych zagrożeń dla zdrowia, zatruc i zakażeń oraz umiejętność określania priorytetów w zakresie postępowania w tych przypadkach. |
| C ₃ | Kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i kształtowanie umiejętności stałego dokształcania się. |

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

| EK (efekt uczenia się) | Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu | Odniesienie do efektów kierunkowych ¹ |
|------------------------|---|--|
| EK_01 | METODY OCENY STANU ZDROWIA JEDNOSTKI I POPULACJI, RÓŻNE SYSTEMY KLASYFIKACJI CHOROBY I PROCEDUR MEDYCZNYCH | G.W1, |
| EK_02 | SPOSOBY IDENTYFIKACJI I BADANIA CZYNNIKÓW RYZYKA, WADY I ZALETY RÓŻNEGO TYPU BADAŃ EPIDEMIOLOGICZNYCH ORAZ MIARY ŚWIADCZĄCE O OBECNOŚCI ZALEŻNOŚCI PRZYCZYNOWO-SKUTKOWEJ | G.W2 |
| EK_03 | EPIDEMIOLOGIĘ CHOROBY ZAKAŹNYCH I PRZEWLEKŁYCH, SPOSOBY ZAPOBIEGANIA ICH WYSTĘPOWANIU NA RÓŻNYCH ETAPACH NATURALNEJ HISTORII CHOROBY ORAZ ROLĘ NADZORU EPIDEMIOLOGICZNEGO | G.W3 |
| EK_04 | ZBIERAĆ INFORMACJE NA TEMAT OBECNOŚCI CZYNNIKÓW RYZYKA CHOROBY ZAKAŹNYCH I PRZEWLEKŁYCH ORAZ PLANOWAĆ DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE NA RÓŻNYM POZIOMIE ZAPOBIEGANIA | G.U2 |
| EK_05 | OCENIAĆ SYTUACJĘ EPIDEMIOLOGICZNĄ CHOROBY POWSZECHNIE WYSTĘPUJĄCYCH W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ I NA ŚWIECIE | G.U4 |

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

| |
|---|
| Treści merytoryczne |
| Transformacja epidemiologiczna. Aktualne problemy zdrowotne i demograficzne w populacji polskiej. Znaczenie i organizacja współczesnej profilaktyki chorób cywilizacyjnych. |
| Znaczenie i organizacja współczesnej profilaktyki zakażeń i chorób zakaźnych. |
| Nadzór sanitarno-epidemiologiczny – zadania i organizacja. |

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

| |
|--|
| Szczepienia ochronne jako element budowania odporności jednostki i odporności populacyjnej. |
| Zagadnienia higieny bytowania człowieka. Wpływ czynników fizycznych, biologicznych i chemicznych w środowisku na organizm człowieka. |
| Czynniki szkodliwe w pracy człowieka i ich skutki zdrowotne. Epidemiologia chorób zawodowych i parazawodowych. |
| Rodzaje zagrożeń zdrowia występujące w pracy lekarza. |
| Znaczenie i organizacja współczesnej profilaktyki chorób cywilizacyjnych. Środowiskowe uwarunkowania najczęstszych nowotworów u człowieka. |
| Mierniki stanu zdrowia. Metody badań epidemiologicznych. Definicje, przyczyny i rozmiary niepełnosprawności. |

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

| |
|---|
| Treści merytoryczne |
| Ocena narażenia na czynniki szkodliwe dla zdrowia człowieka. Zanieczyszczenia i ich wpływ na zdrowie człowieka. Czynniki chemiczne w środowisku, drogi narażenia, ekspozycja Zajęcia praktyczne: obliczanie pobrania metali ciężkich (PTWI), porównanie pobrania dla dwóch populacji i wpływu zanieczyszczeń środowiska na zdrowie jednostki i populacji. |
| Polski Plan Pandemiczny. Zajęcia praktyczne: opracowanie scenariuszy zachorowań na grypę sezonową dla województwa i Polski – model szwajcarski, pandemia covid-19 . |
| Higiena żywienia ,bezpieczeństwo żywności. Żywność dzieci młodzieży w placówkach oświatowych. Zajęcia praktyczne: ocena żywienia zbiorowego, metody kształtowania właściwych elementów stylu życia u dzieci szkolnych, ocena znakowania żywności. |
| Źródło, rezerwuar zakażenia. Drogi przenoszenia zakażeń i chorób zakaźnych. Wrota zakażenia. Metody zapobiegania chorobom zakaźnym. Zajęcia praktyczne: praca z przepisami prawnymi w celu ustalenia zadań lekarza według aktualnej ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, scenariusze rozpracowania ogniska wirusowego zapalenia wątroby typ A |
| Metody badań epidemiologicznych – badania obserwacyjno- opisowe i analityczne. Zajęcia praktyczne: analiza metadanych w zakresie elementów stylu życia i demografii. |
| Epidemiologia zakażeń szpitalnych. Higiena w zakładach opieki zdrowotnej. |

| |
|--|
| Zajęcia praktyczne: Budowa projektów dokumentacji kontroli wewnętrznej podmiotu leczniczego. |
| Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych. Zajęcia praktyczne: analiza danych w zakresie chorób zakaźnych na terenie województwa podkarpackiego i kraju, analiza kalendarza szczepień ochronnych PSO |
| Źródła informacji o chorobach zawodowych. Karta choroby zawodowej. Zajęcia praktyczne: Poznawanie zasad postępowania w sprawie orzekania o chorobach zawodowych, analiza metadanych o chorobach zawodowych w Polsce, |
| Zagadnienia higieny bytowania człowieka. Higiena wody, powietrza, gleba i jej higieniczne zanieczyszczenia. Zajęcia praktyczne: wybrane normatywy higieniczne i ich ocena – zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, hałas w środowisku analiza danych dla kraju i województwa podkarpackiego |
| Prezentowanie wybranych czynników zewnętrznych wpływających na stan zdrowia jednostki, populacji. Przedstawienie mierników epidemiologicznych stanu zdrowia. Zajęcia praktyczne: przygotowanie i przedstawienie wybranych zajęć praktycznych techniką multimedialną i przedstawienie dla grupy, statystyka opisowa i wnioskowanie statystyczne. |

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowo-informacyjny z prezentacją multimedialną z wykorzystaniem Office 365

Seminaria: praca indywidualna przy komputerze w zakresie wyszukiwania danych z odpowiednich baz, praca w grupach, dyskusja, rozwiązywanie zadań, analiza metadanych, sporządzenie sprawozdania w formie pisemnej z wybranych tematów seminariów.

Praca własna studenta: Analiza literatury. Przygotowanie prezentacji. Samodzielne dochodzenie do wiedzy.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

| Symbol efektu | Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć) | Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...) |
|---------------|---|---|
| EK_01 | Egzamin pisemny. Kolokwium pisemne. Ocena grupy, ocena projektu/sprawozdania, obserwacja w trakcie zajęć. | WYKŁAD, SEMINARIUM |

| | | |
|-------|---|-----------------------|
| EK_02 | Egzamin pisemny. Kolokwium pisemne. Ocena grupy, ocena projektu/sprawozdania, obserwacja w trakcie zajęć. | WYKŁAD, SEMINARIUM |
| EK_03 | Egzamin pisemny. Kolokwium pisemne. Ocena grupy, ocena projektu/sprawozdania, obserwacja w trakcie zajęć. | WYKŁAD, SEMINARIUM |
| EK_04 | Kolokwium pisemne. Ocena grupy, ocena projektu/sprawozdania, obserwacja w trakcie zajęć. | SEMINARIUM |
| EK_05 | Kolokwium pisemne. Ocena grupy, ocena projektu/sprawozdania, obserwacja w trakcie zajęć. | SEMINARIUM |

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na seminariach i wykładach oraz wykazanie się wiedzą i umiejętnościami na poziomie co najmniej dostatecznym w zakresie obowiązującego materiału.

Student, który nie otrzyma co najmniej dostatecznej oceny nie uzyska zaliczenia końcowego
Brak zaliczenia z przedmiotu , ocena niedostateczna.

Warunki zaliczenia - wykłady:

Zakres ocen: 2-5

Zaliczenie (zal/egzamin-ocena):

1. Obecności na wykładach- 100%
2. Uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia końcowego – egzamin (Zaliczenie wiedzy metodą testu wielokrotnego wyboru /MCQ/) w ustalonym terminie.

Brak zaliczenia (nza):

1. Nieobecność na wykładach – brak usprawiedliwienia.
2. Nieobecność na zliczeniu końcowym i brak usprawiedliwienia w terminie 3 dni
3. Negatywna ocena z zaliczenia końcowego-egzaminu (zakres ocen: 2-5)

Warunki zaliczenia -seminarium:

Zakres ocen: 2-5

Zaliczenie(bdb 5- wszystkie z wymienionych kryteriów):

1. Obecności na ćwiczeniach, punktualność – 100%
2. Ocena aktywności studenta w czasie zajęć,
3. Ocena przygotowania do zajęć, sprawdzanie wiedzy w czasie zajęć - odpowiedź ustna,

4. Sporządzenie i prezentacja sprawozdania z zajęć cząstkowych
5. Zaliczenia pisemne testu końcowego z seminariów (Zaliczenie wiedzy metodą testu wielokrotnego wyboru /MCQ/) w ustalonym terminie.

Brak zaliczenia (ocena negatywna: niedostateczna – wszystkie/ lub jedno z 3 kryteriów pkt. 1,3,4):

1. Nieobecność na ćwiczeniach i brak usprawiedliwienia nieobecności, brak usprawiedliwienia zwolnień i spóźnień,
2. Negatywna ocena z przygotowania do zajęć,
3. Brak sprawozdania z seminariów i brak ich prezentacji (wybrane tematy seminariów)
4. Negatywna ocena z testu końcowego z seminariów.

Kryteria oceniania

5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 92%-100%

4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 84%-91%

4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 76%-83%

3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 68%-75%

3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%-67%

2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 59%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

| Forma aktywności | Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności |
|---|--|
| Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów | 15+30= 45 |
| Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie) | 10 |
| Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.) | 45 |
| SUMA GODZIN | 100 |

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

| | |
|----------------------------------|--|
| wymiar godzinowy | Zgodnie z Regulaminem Zajęć i Praktyk Zawodowych |
| zasady i formy odbywania praktyk | Zgodnie z Regulaminem Zajęć i Praktyk Zawodowych |

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Jędrychowski W. Epidemiologia w medycynie klinicznej i zdrowiu publicznym. Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2010.
2. Kolarzyk E. (red.): Wybrane problemy higieny i ekologii człowieka Wyd. UJ 2008.
3. Beaglehole R., Bonita R., Kjellstrom T.: (red.) Szeszenia-Dąbrowska N.: Podstawy epidemiologii. Instytut Medycyny Pracy, Łódź 2002.
4. Mark K. Choroby zawodowe, PZWL Warszawa, 2003.

Literatura uzupełniająca:

1. Jędrychowski W.: Podstawy Epidemiologii. Podręcznik dla studentów i lekarzy. Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2002.
2. Holzer J.: Demografia. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2003.
3. Leksykon epidemiologiczny, red. Bzdęga J., Magdzik W., Naruszewicz-Lesiuk D., Zieliński A. Wyd. a-Medica Press, Bielsko-Biała 2008.
4. Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania, red. Wojtyniak B., Goryński P., Moskalewicz B. Wyd. NIZP-PZH, Warszawa 2012.
5. Aktualna ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.
6. Meldunki Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - PZH bieżące i

archiwizowane.

7. Roczniki Statystyczne i Demograficzne GUS.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej